

Jaz sem bogata!

Spisala Zofka Kveder.

az sem tako bogata! Na cesto bi šla in vsem ljudem bi rekla: »Tukaj, vzemite! Vzemite!«

Jaz vem, nekateri bi se nasmihali, porogljivo ali zaničljivo, ali nekateri bi vendar stopili k meni, hvaležno mi pogledali v oči in bi me nikdar, nikdar ne pozabili . . .

»Bil je nekoč krasen dan, solnčen dan, a jaz sem govoril z nekim dekletom,« bi rekli in v njih oči bi prišlo nekaj toplega, dobrega.

Ali: »Sedel sem nekoč z nekim dekletom ob morju, ko je bilo morje čisto, svetlozeleno kakor pajčolan povodnih deklic v tolmunu . . . in morje je grmel . . . aj! In dekle je zavriskalo v vihar . . .«

Ali: »Bil sem nekdaj z nekim dekletom v parku. Bilo je že pozno na večer in dekle mi je pripovedovalo bajke, čudovite bajke, in njene oči so se svetile . . .«

To bi rekli. Jaz bi bila že Bog ve kje ali že mrtva, oni pa bi še vedno govorili: »Ono dekle . . .«

Jaz bi še dolgo, dolgo živela še potem, ko bi umrla . . .

Da, jaz sem bogata! Ah, bogata!

Na cesto bi šla in vsem ljudem bi rekla: »Veselite se, veselite se, še nikdar ni bilo nebo tako modro!« In če bi deževalo: »Pridite ven! Slišite, kako šumi?! Pustite, da vam dež bije v lice! Ne čutite, kako močan postane človek zunaj v vihri?!«

Kajti jaz sem bogata! Koliko je vsega v mojem srcu, v moji duši! In jaz vržem vse med ljudi in vsi morajo biti z menoj mladi in močni in vsi morajo čutiti, kako krasno, kako bogato je življenje!

In če srečam enkrat sivega, bednega starca, pa ga vprašam: »Hočeš biti še enkrat mlad? Hočeš, da ti radost življenja zaigra v žilah!« In jaz bi sedla k njegovim nogam in mu pripovedovala o sreči. O silni, opojni sreči, ki prosta in močna prebiva v belem gradu na sredi morja . . . In valovi grme spodaj in bele pene odletavajo prav tja gori do črnih oblakov, ki jih podi vihar v daljavo. Bliski švigajo, žvižg, šum, grmenje napolnjuje zrak. In tam, kjer vse moči trepečejo v svoji ogromni sili — tam stanuje velika sreča! . .

Da, na cesto bi šla in poljubila bi roke stari, grdi, hudobni ženi, ki se že desetletja ni več nasmehnila, in rekla bi ji: »Bodi še

enkrat dobra! Prosim te! Bodi dobra in nasmejaj se!» In ona bi se razjokala, ker bi jo prosila prisrčno in ponižno, tako, kakor da ji rečem: »Če nočeš, me udari, suni me na tla, teptaj me! Ne bom se jezila, ne, nel Ker ti si uboga, desetletja se nisi nasmehnila . . . ti!«

In če srečam žalostnega, rečem mu: »Nočeš biti vesel? Naj s teboj čakam, da pride noč, da bode hladno? . . . Potem sije luna in srce ne boli več! In ti mi vse poveš, vse, vse . . . Jaz se te ne dotaknem, ne . . . Ali moje sočutje bo teklo črez tvoje roke kakor topli potoki solz. In če pojdeš potem dalje, se boš vedno spominjal: »Nekdo je plakal nad menoj, neko dekle enkrat v mesečni noči . . . Njeno sočutje je bilo rahlo kakor materin pogled . . .«

In če je kdo srečen, potem ga poprosim: »Pripoveduj mi o svoji sreči! Govorila bom s teboj o tvojem veselju. In zažgali bomo kresove v slavo tvoje radosti. Na najvišji gori, na katero še ni stopila človeška noga, zažgemo ogromen kres, da bodo ledeniki v belih meglah izpuhteli v svetovje — mogočen kres, da ga bodo videli vsi ljudje . . .«

Hočete, da se zastavim eno uro pri vas in vam pripovedujem ali vas poslušam?.. Rada to storim. Z obema rokama sežem v svoje srce in dam vam, kolikor hočete . . . tukaj, vzemite!

Hočete še več? Hočete? Dam vam, dam!

Jaz sem bogata! Jaz sem zelo bogata!

Samo vzemite, ničesar nočem za to. Saj sem bogata! In kolikor več vzamete, toliko večje je moje bogastvo, toliko večja moja sreča . . .

Vzemite kri mojega srca! Kolikor hočete! Dovolj imam za vse, za vse! Rudeča kri, topla kri . . .

Vzemite!

Samo — ako smem prositi — ne vrzite je v blato, samo v blato je ne vrzite!

Jaz sem bogata — o, bogata! . . . Ali to je kri mojega srca! Izžeta iz mojega srca v žalosti . . . v veselju . . . za vas! . . .

Vzemite! Vzemite!

